

İDARE MERKEZİ
ANKARA, İstanbul Caddesi
Maarif Eminliği yanında

İSTANBUL BÜROSU
İstanbul, Ankara Caddesi
No — 87

HAYAT

Fiatı her yerde 15 kuruş
seneligi, posta ile 7,5 Türk Lirası
(Ecnebi Memleketlere 7,5 Dollar)

Abona ve ilan için İstanbul
bürosuna muracaat edilir
Yazı işlerinin mercii Ankara
merkezidir

Hayata, daima hayata.. Dünyaya daha çok hayat katalım!

— NIETZSCHE —

Cilt: V

Ankara , 10 Kânunsani , 1929

Sayı: 111

Necati Beyin Mezarı Başında

Başvekil İSMET Paş. H. Nutukları

Necati'nin ölümünde derin acılarımızı söyleyeceğimi hiç düşünmezdim. Uzun mes'uliyet ve mefkûre arkadaşlığının, memleketin temiz ve yiğit bir evlâdına karşı, bağladığı sevgi ve saygı duyguları bu yaman ve çetin vaziyeti bana, önünden sapılmaz bir vazife yaptı.

İzmir çocuğu Necati yüksek tahsilini bitirdikten sonra engin ruhunun heveslerini muallim mesleğinin özünden başkasını düşünen hayatına sarmıştı. Değerli ve muvaffakı-yetli mektep müdürlüğünde vicdanının zevklerini tadarken büyük vatan felâketi, insafsız sarsıntıları ile, vatani sevenlerin içinde onun da başına çöktü.

Necati'yi, bir varını düşünmeden, bir gün geç kalmadan, yiğit derneğinde at oynatan kahraman şetaretiyle, cephede görüyoruz. Bununla

onun siyasi hayatı da başlamış oluyordu. Bu başlangıç, beliren halk idaresinin ve inkılâbın engin ufuklarına taze, pürüzsüz, canlı bir doğuş değil miydi?

İzmir meb'usu Necati beyi birinci Büyük Millet Meclisinin kürsüsünde yaralı vatansevenin fedakârlık - yuva - hasret feryatlarını öterken dinliyoruz. Şinirlerin mütemadiyen ezgin, fikirlerin türlü tesirlerle karışık olduğu o günlerde Necati'yi bir gün şaşkınlıktan sadakat, doğru ve açık görüşle, daima, Büyük Gazinin izinde buluyoruz.

Büyük zaferden sonra başlayan nazik ve şaşırtıcı devirde Necati bey sulh, inkişaf ve inkılâp hayatının, yorulmak, bıkmak istemiyen gereklerine berrak özünü teslim etti. Yüksek kabiliyetleri onu sür'atle Büyük Millet Meclisinin icra vekâletine çıkardı. Onu çok tanımış ve sevmiş olan acılı, mahzun arkadaşları onunla mes'uliyet ortaklığı etmekten bahtiyar olduk.

Onun vekâlette çalışmalarını anlatmağa koyulmak zor ve beyhude bir gayrettir. Mefkûre aşkı, çare bulmak kabileyetiyle, aşıkâr neticeler emeklerinin ifa deleridir. Sayısız ihtiyaçları sayılı vasıtalarla doyurmak didinmesiyle geçen son üç

senelik maarif vekâleti bize iftiharlar veren işler ve eserleriyle doludur. O maarifte, başı yüksekte, gözü yıldızlarda temiz ve çetin bir müceddit gibi çalıştı. Ağırpahada arkadaşlardan samimî çalışma çevresi vücuda getirmek onun hususiyetlerindendir.

Devlet yetişmiş bir adamını, Büyük Meclis değerli ve muvaffak bir âzasını ve vekilini, maarifimiz, talim ve terbiyemiz tecrübeli bir mütehas-

sısını, fırkamız yerine konmaz bir mefkûrecisini, halkçılığımız bu dünyanın hiç bir yıldızı ile pas tutmıyan bir cevherini, onun temasına her girmiş olan, yürek ten sevmesini bilir vefalı bir dostunu kaybettir. Acılarımızın hudutları ne kadar geniştir!

Necati'nin, hiç bir kirli benek taşımayan varlığını, bir azdan, toprağa verece-

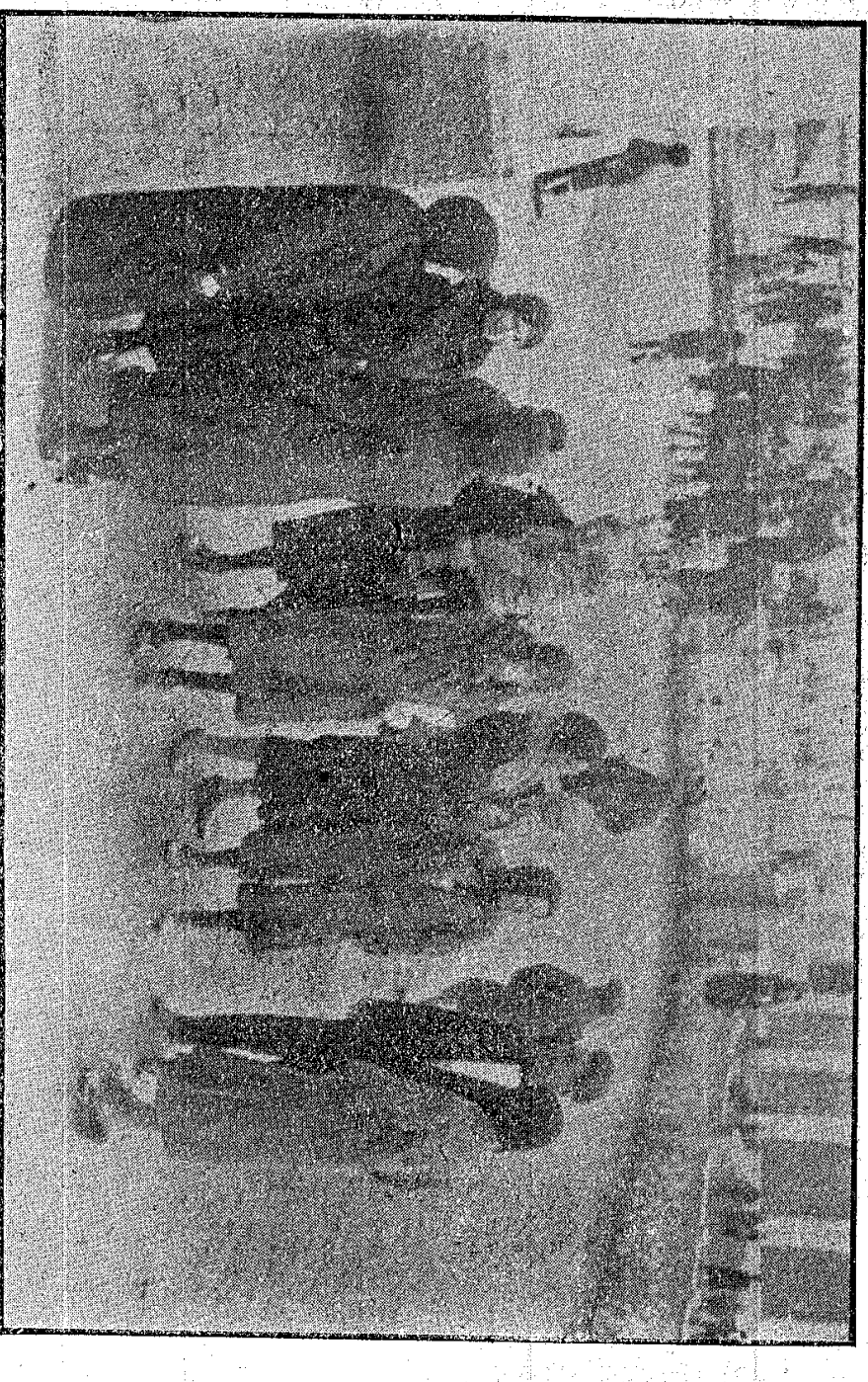
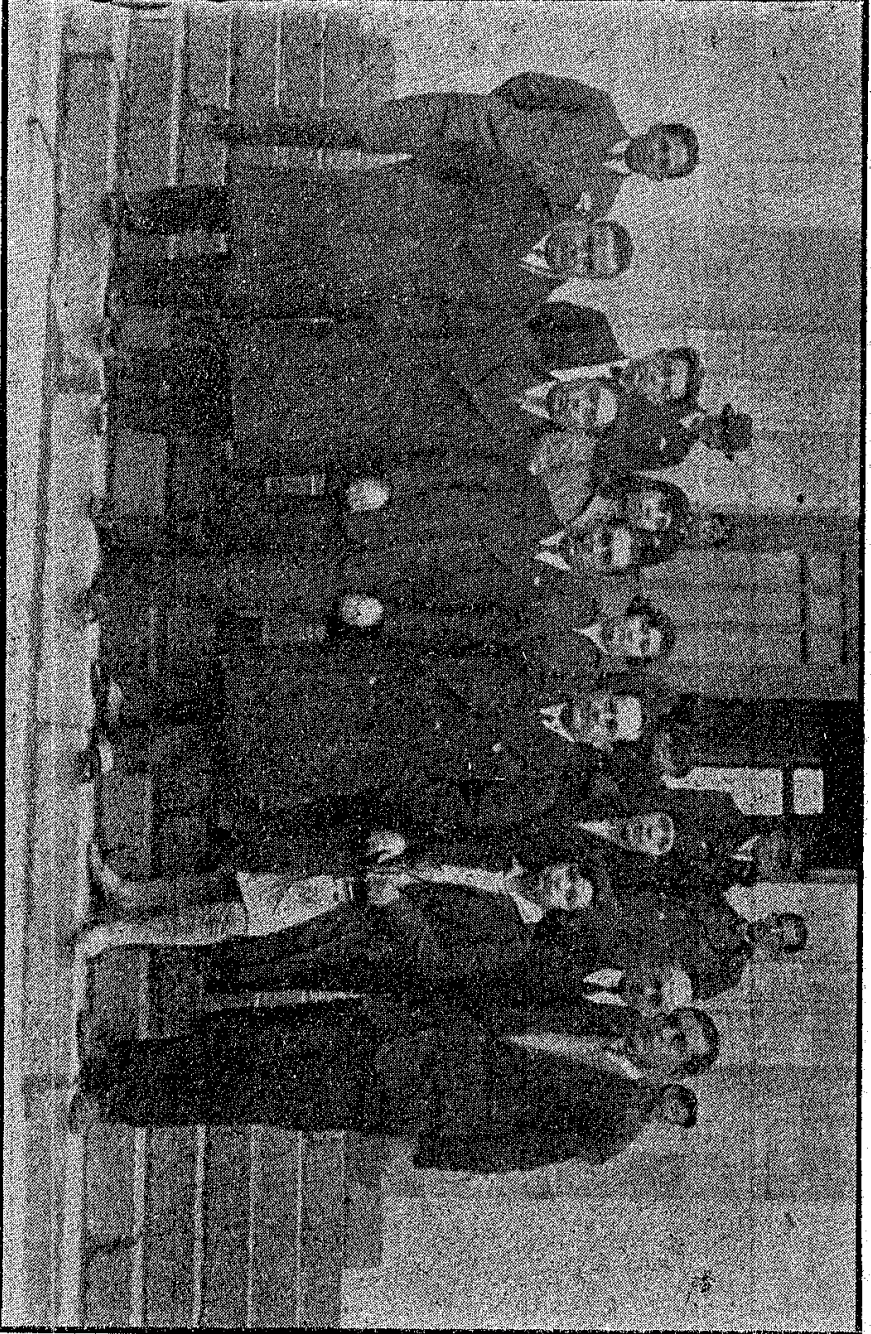
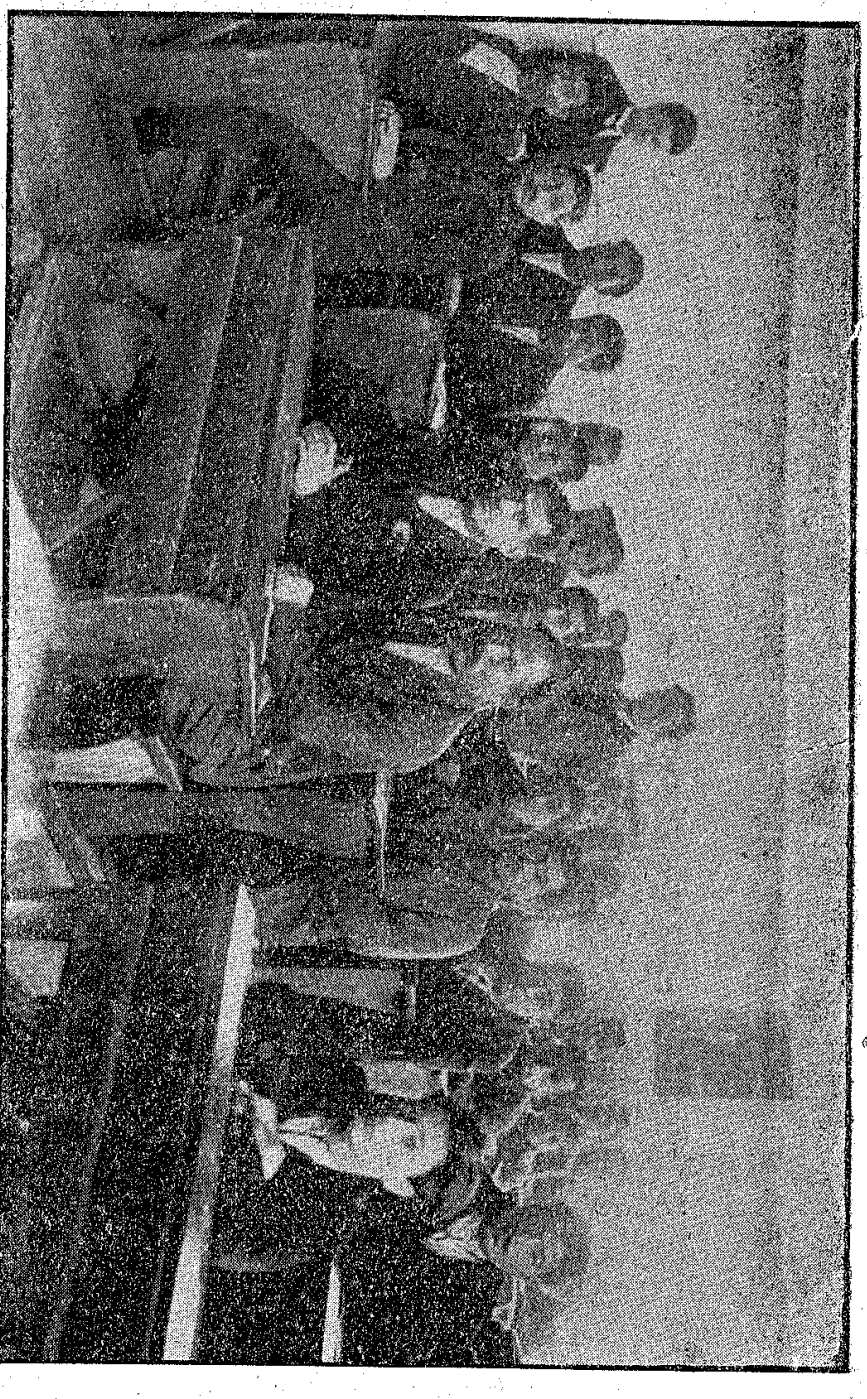
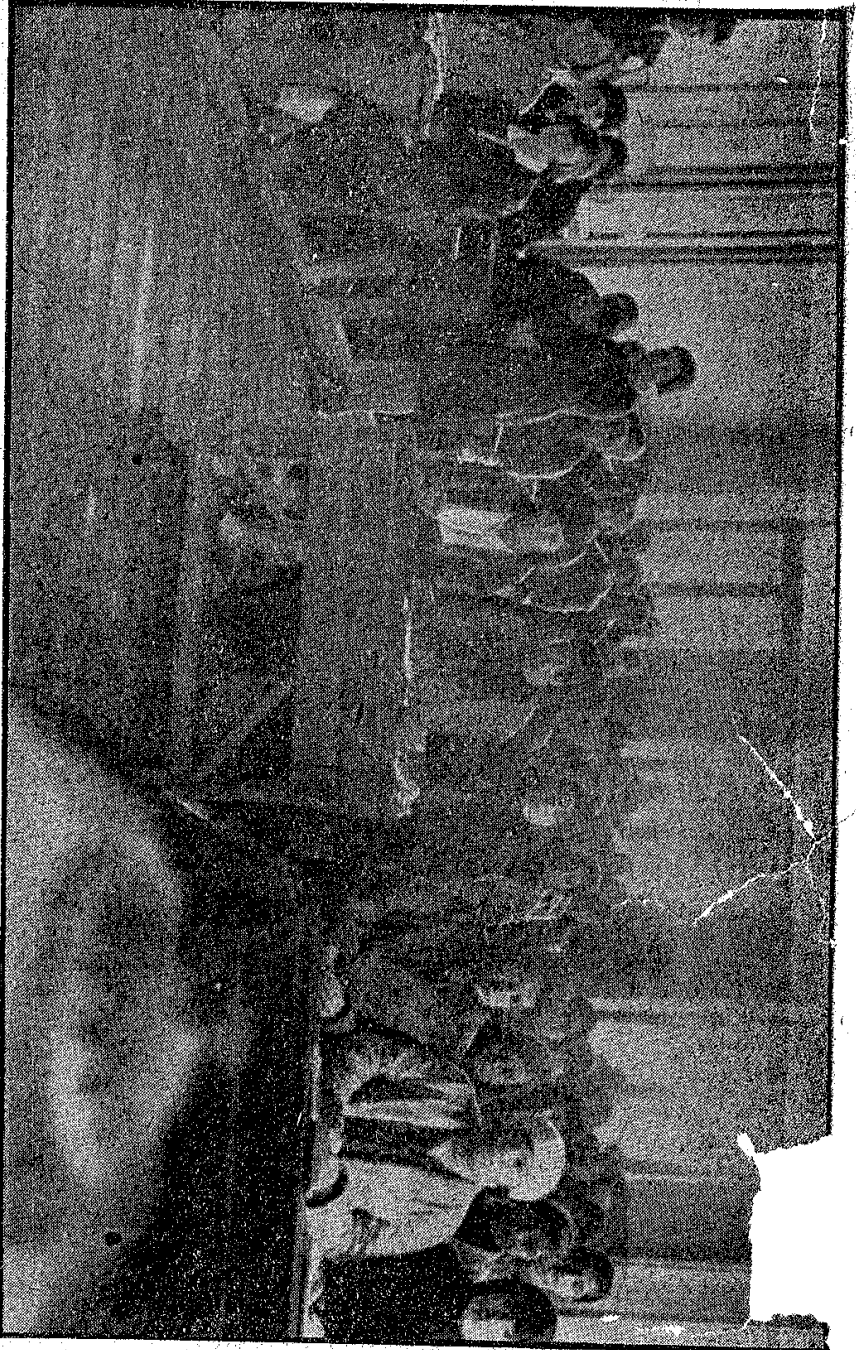
Başvekil İsmet Paşa H. Nutuk irat ederken

giz. Onun hatıraları artık mefkûreci, milliyetçi, cümhuriyetçilerin hafızalarında kutsî duygularla yaşıyacaktır. İnsanlara manevî ve mefkûrevî varlık dışında şeylerin boşluğunu hatırlatan bu muazzam anda, geleceğe dair düşündüklerimizi bir daha söylemeği, hayat vazifemize sadakat, mefkûre arkadaşımıza hürmet saydım.

Cümhuriyet evlâtlarının vazifeleri bu vatanın, cihan vatanı içinde, passız bir çelik, medeniyetin umranı ve nimetleriyle bezenmiş bir bahçe, ilmin -fennin- kültürün yüksek mazhariyetlerine ermiş vatandaşlar yuvası olması için çalışmak, uğraşmak, mücadele etmektir. Bu yolda hiç bir müşkül tanımıyoruz. Bu uğurda hiç bir emeği, hiç bir hayatı, hatta baharına doymadan sönse, yine çok görmüyoruz. Bilhassa milleti cehaletten kurtarmak Türk harfleriyle yeni bir nur ve kültür hayatına girmek azim ve kararında samimiyetimiz, ısrarımız ve sarphığımız sarsılmaz bir haldedir.

İnkılâpçıların ölürken kalanlardan veyeni yetenlerden birtek dileği vardır: **cansız bileklerinde sallanan vazife bayrağının kavranıp daha yüksekte dalgalandırılmasıdır.**

Necati, aziz Necati; dileğin yerine getirilecektir!

Gegen hafta yeni senenin başladığı ilk günde demokrat Türkiye halk maarifine ve halkçılığa ait düşünülebilecek en esaslı bir harekete başladı: Okuma yazma seferberliği... Şimdi memleketin en ufak köyünden en uca yerlerine kadar, on altı ile kırk yaşı arasında ilim ve hayata susanmış bütün bir nesil mekteplerin kapılarından içeriye hücum ediyorlar. Milletin cehalet denilen dimağ ve ruh mikrobuna karşı açtığı cidalın insana hayret ve sürur veren iştiyak ve tezahürlerini anlatıyor. Sütunlarımızda bir kaç resimle tespit ettiğimiz bu hadise, kafkaslardan Akdenize kadar uzanan ülkenin üstünden esen diriltici bir hava, dünya tarihinde ise milletlerin hayatında bir misli daha görünmeyen fevkalâde bir şeydir. İnsanlar vak'aların içinde yaşarlarken onun azamet ve şumulünü ihata edemezler. Fakat bir kaç nesil sonra tarihin uzun yollarına daldığımız zaman yapılan işin harikul'adeliği daha iyi anlaşılacaktır. Millet Mekteplerinin açılmasını Türkiye'nin hayatında mes'ut bir devrin başlangıcı addediyoruz. Onun içindir ki bu mes'ut atıyı tahayül etmekle şimdiden bahtıyarız.

**Büyük
cenaze
hazi**

